

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра психології та педагогіки**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор із науково-педагогічної
та навчальної роботи**

А.М. Мартиненко
А.М. Мартиненко
« 20 » серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки **бакалавра**

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності **012 «Дошкільна освіта»**

(шифр і назва спеціальності)

**Полтава
2024 рік**

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія і методика музичного виховання» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта», складена відповідно до освітньої програми «Дошкільна освіта» 2022 року.

Розробник: Тур О.М. професор кафедри психології та педагогіки, доктор педагогічних наук

Погоджено

Гарант освітньої програми Леся КЛЕВАКА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол від «27» серпня 2024 року № 1

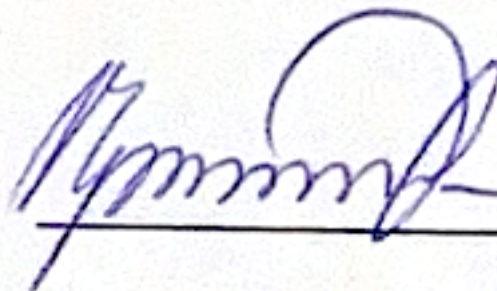
В.о. завідувача кафедри психології та педагогіки

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії

 (Віктор ЧЕРНИШОВ)

«29» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Галузь знань: 01 «Освіта/Педагогіка»	обов’язкова
Загальна кількість годин – 90		
Модулів – 1	Спеціальність 012«Дошкільна освіта» (шифр і назва)	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		3-й
		Семестр
		5-й
		Лекції
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u>	16 год.
		Практичні, семінарські
		20 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		54 год.
		Індивідуальна робота:
		-
Вид контролю: екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 36/54

2. Мета навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Теорія і методика музичного виховання» – ознайомлення студентів із теорією та методикою музичного виховання в закладі дошкільної освіти, вироблення у них практичних навичок керівництва музичним вихованням і навчанням дітей на заняттях і поза ними, сформувані основи педагогічного мислення, підготувати вихователя, здатного конструктивно організовувати процес музичного виховання дошкільників різного віку

Протягом опанування курсу студенти повинні набути таких **компетентностей**:

КЗ 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя..

КЗ 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КС 2.Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС 11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС 13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення дисципліни «Теорія і методика музичного виховання» є навчальні дисципліни: «Психологія особистості», «Вікова фізіологія з основами медичних знань», «Історія дошкільної педагогіки», «Психологія дитяча».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

ПР 3. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР 4. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР 6. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР 7. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР 12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР 15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурноісторичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етикоестетичні цінності.

ПР 19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

ПР 20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР 21. Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.

			неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	
60 – 63	Е	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

стандартизовані письмові тести для здійснення поточного/проміжного контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу (здійснюється під час проведення практичних занять).

презентації результатів виконаних завдань;
екзамен.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні засади музичного виховання дошкільників

Тема 1. Загальні основи теорії та методики музичного виховання дітей дошкільного віку

Роль музики у всебічному розвитку дитини. Музика як чинник соціалізації дошкільника. Функції музики щодо її впливу на духовний, естетичний розвиток особистості (комунікативна, пізнавальна, виховна, гедоністична, компенсаторна, розвивальна), їх коротка характеристика. Визначення основних підходів до музичного виховання дитини у

державних нормативних документах. Поняття «музичне виховання», його трактування в широкому та вузькому значенні. Поняття «музична культура», «музичний розвиток», «навчання музики». Завдання музичного виховання дітей дошкільного віку. Принципи, які лежать в основі організації процесу музичного виховання дошкільників. Методи та методичні прийоми організації процесу музичного виховання, класифікації методів. Необхідність співвіднесення добору методів та методичних прийомів етапам роботи над музичним твором. Музично-дидактичні ігри у музичному вихованні дошкільників. Поняття «музичні здібності», «музичні задатки», «музикальність». Основні музичні здібності. Сутнісна характеристика та структура музикальності. Чинники впливу на розвиток музикальності дитини. Характеристика різних типів музикальності. Вікові особливості музичного розвитку дитини (за роками життя). Діагностика музичних здібностей дітей як важливий елемент музичного виховання дошкільників. Сучасні підходи до діагностування музичного розвитку дітей (методики А. Зиміної, І. Романюк та ін.).

Короткий історичний нарис розвитку музичного виховання в Україні (X – початок XX ст.). Концептуальні ідеї видатних українських композиторів та музичних педагогів як основа розвитку сучасної музичної освіти України, формування в молодого покоління національної свідомості та патріотизму. Музично-педагогічна концепція М. Лисенка. Погляди М. Леонтовича, Б. Яворського на необхідність розвитку музичних здібностей дітей. Внесок В. Верховинця у становлення національної музичної культури, музичної освіти та хореографії. Дитячий музичний фольклор: сутність, види, жанри, функції. Поняття «фольклор», «музичний фольклор». Види дитячого фольклору. Особливості використання фольклору в роботі з дітьми дошкільного віку (у різних видах музичної діяльності). Репертуарні основи дитячого музичного фольклору.

Практичне заняття 1.

Практичне заняття 2.

Тема 2. Види музичної діяльності дітей дошкільного віку

Поняття «сприймання», «музичне сприймання». Сприймання музики як естетичне осягнення музичного явища в єдності його змісту й форми, художніх образів музичного твору й виражених у ньому емоцій і почуттів. Слухання як фізіологічний процес та основа сприйняття музики. Етапи музичного сприймання. Основа розвитку музичного сприймання – виразне виконання музичного твору і вміння застосування педагогом різноманітних методів і прийомів, які допомагають зрозуміти зміст музичного образу. Форми організації сприймання музики як виду самостійної музичної діяльності. Завдання зі слухання музики. Основні вимоги до добору творів для слухання музики. Особливості репертуару, призначеного для слухання дітьми раннього та дошкільного віку. Оновлення музичного репертуару відповідно до реформ культурного та суспільно-політичного життя в Україні. Твори громадянського та патріотичного звучання в репертуарі різних вікових груп. Необхідність урахування жанрової різноманітності музичних творів задля підтримки інтересу дітей до знайомства з ними. Методи та прийоми роботи педагога на заняттях із слухання музики. Художнє виконання музичного твору як провідний метод організації роботи зі слухання музики. Вимоги до використання слова педагога у проведенні роботи зі слухання музики. Етапи проведення слухання музики, їх сутнісна характеристика. Форми організації слухання музики з дітьми дошкільного віку у ЗДО. Методичні прийоми, які використовують у процесі слухання музики. Методика навчання дошкільників слухання музики за віковими групами. Репертуар зі слухання музики для кожної вікової групи, його специфіка.

Сутнісна характеристика співу як найбільш доступної і масової форми музичного виховання. Значення співу для всебічного розвитку дитини, розвитку її музикальності. Види співацької діяльності. Завдання навчання дошкільників співу. Дитячий співацький голос та його охорона. Основні правила організації дитячого співацького виконавства. Поняття «співацькі навички». Класифікація співацьких навичок. Роль співацької постави для правильності процесу співу. Види співацької постави. Хорові (ансамблеві) навички. Поняття «ансамбль», види ансамблю. Методи та прийоми навчання співу. Змістова основа співацького репертуару для дітей. Основні вимоги до добору творів для співу. Етапи

роботи над піснею, їх характеристика. Методика навчання дошкільників співу за віковими групами.

Музична ритміка, її загальна характеристика та значення для розвитку дитини. Ритміка як вид музичної та рухової діяльності, її сутнісна характеристика. Значення ритміки для розвитку дитини. Завдання музичної ритміки. Структурно-рухова основа ритміки. Музично-ритмічні вправи, їх класифікація та використання у роботі з дітьми. Танці, їх класифікація та використання у роботі з дітьми. Музично-ритмічні ігри, їх класифікація та використання у роботі з дітьми. Методи та прийоми навчання дітей музичної ритміки. Роль практичної допомоги у навчанні дітей ритміки. Етапи та методика навчання ритміки. Робота над поставою дитини в процесі музичної ритміки. Розвиток дитячої творчості у процесі занять музичною ритмікою. Методика навчання дошкільників музичних рухів за віковими групами.

Вплив музикування на залучення дітей до музичного мистецтва, підтримки інтересу дітей до музики та гри на дитячих музичних інструментах. Вплив музикування на розвиток музичності у дітей. Завдання навчання дітей гри на музичних інструментах. Класифікація музичних інструментів. Вимоги до добору та використання дитячих музичних інструментів. Саморобні дитячі музичні інструменти. Форми залучення дітей до інструментального музикування відповідно до їхнього віку. Інструменти, які використовуються в роботі з дітьми кожної вікової групи. Методика навчання дошкільників гри на музичних інструментах. Музичний репертуар для гри на дитячих музичних інструментах. Дитяче оркестрове музикування. Специфіка гри в дитячому оркестрі, вимоги до розташування учасників у ньому. Різновиди дитячих оркестрів.

Практичне заняття 3.

Практичне заняття 4.

Практичне заняття 5.

Практичне заняття 6.

Тема 3. Форми організації музичної діяльності дітей дошкільного віку

Визначення основних підходів до організації музичного виховання у ЗДО відповідно до законодавчої бази. Значення та завдання музичних занять. Сутнісна характеристика музичного заняття. Цілі, на які має орієнтуватися музичний керівник при плануванні музичного заняття. Провідні педагогічні принципи у плануванні та організації музичних занять. принцип діяльності. Види музичних занять за кількістю учасників: індивідуальні, заняття у підгрупах, фронтальні, об'єднані. Логіка добору видів занять. Типи музичних занять за змістом. Логіка добору та проведення традиційного музичного заняття, його структура та зміст. Завдання традиційного заняття. Специфіка комбінованого заняття з музики. Структура комбінованого музичного заняття. Види мистецької діяльності, які можуть використовуватися в комбінованому занятті. Специфіка тематичних музичних занять. Вимоги до професійної компетентності музичного педагога.

Використання фонові музики – один із доступних і ефективних методів психолого-педагогічного впливу на дитину. Логіка включення музики в заняття. Підтримка інтересу дітей до музики за рахунок її фонового добору. Форми організації самостійної музичної діяльності (за Н.Ветлугіною). Вимоги до організації самостійної музичної діяльності дітей. прийоми впливу занять на самостійну діяльність. Музика під час занять фізичною культурою. Особливості використання музичних творів на заняттях з ознайомлення з природою. Музика на заняттях з ознайомлення із соціумом. Музика на заняттях з розвитку мовлення.

Роль музично-театралізованих свят та музичних розваг у формуванні культури дозвілля дітей. Роль свят у всебічному розвитку дитини. Мета та завдання проведення даних заходів. Види музично-театралізованих свят (календарні свята, тематичні свята, свята календарно-обрядового циклу, християнські свята, національно-патріотичні свята). Методика організації та проведення музично-театралізованого свята. Етапи планування та проведення музично-театралізованого свята, їхня характеристика. Роль музичного керівника у проведенні свята. Сутнісна характеристика музичних розваг. Напрями проведення розваг: концерти, театральні дійства, інсценівки, лялькові вистави, слухання музичних казок,

спільні вечори для дітей і батьків тощо. Види розваг. Форми розваг. Роль музики при проведенні розваг.

Практичне заняття 7.

Практичне заняття 8.

Тема 4. Музика в закладі дошкільної освіти

Посадові обов'язки музичного керівника як фахівця закладу дошкільної освіти. Посадові вимоги до діяльності сучасного музичного керівника. Функції директора ЗДО, вихователя-методиста в організації музичної діяльності дітей. Функція педагогічного аналізу; планування діяльності музичного керівника та вихователів з питань музичного виховання дітей, зміст та результати самоосвіти педагогів, особливості музичного розвитку дітей, форми та зміст взаємодії з батьками. Складові планування методичної роботи з питань музичного виховання. Функції музичного керівника та вихователя у проведенні музично-виховної роботи з дітьми. Планування освітнього процесу з музичного виховання. Види планування – перспективне та календарне, їх специфіка стосовно музичного виховання дошкільників. Вимоги до планування роботи музичного керівника. Дидактичні принципи, що покладаються в основу планування.

Музично-розвивальне середовище. Сутність та структурність музично-розвивального середовища, три його компоненти: музичне, предметне та соціальне. Складові музично-розвивального середовища: музична зала, театральна студія, музичні, театральні куточки у групах, інформаційні стенди тощо. Вимоги до обладнання музично-розвивального середовища стосовно користування дітей атрибутами, посібниками тощо. Облаштування музичної зали, сучасні вимоги до оснащення та обладнання зали як приміщення для музичного виховання дітей. Облаштування музичного куточка в груповій кімнаті як невід'ємного складника предметно-просторового розвивального середовища групових кімнат. Сучасні підходи до забезпечення куточка сучасною технікою. Гурткова робота у дошкільному навчальному закладі. Мета та зміст гурткової роботи з музичного виховання. Напрямами організації гуртки з музичного виховання. Основні положення роботи гуртка з музичного виховання. Співпраця закладу дошкільної освіти з батьками з питань музичного виховання дітей у сім'ї. Сутнісна характеристика співробітництва і співтворчості ЗДО і батьків. Напрями спільної роботи ЗДО та сім'ї з питань музичного виховання дошкільників

Практичне заняття 9.

Практичне заняття 10.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1						
Тема 1. Загальні основи теорії та методики музичного виховання дітей дошкільного віку	22	4	4	-	-	14
Тема 2. Види музичної діяльності дітей дошкільного віку	26	4	8	-	-	14
Тема 3. Форми організації музичної діяльності дітей дошкільного віку	22	4	4			14
Тема 4. Музика в закладі дошкільної освіти	20	4	4			12
Разом за змістовим модулем 1	90	16	20	-	-	54
Усього годин	90	16	20			54

9. Питання для семінарських занять

№ з/п	Назва теми, перелік питань	Кількість годин
	Семінарські заняття не передбачені	-

10. Питання для практичних занять

№ з/п	Назва теми, перелік питань	Кількість годин
1	Теоретичні основи музичного виховання дітей 1. Музика як вид мистецтва та її роль у вихованні дітей. 2. Сутність та завдання музичного виховання дітей дошкільного віку. 3. Принципи, методи та засоби музичного виховання дітей. 4. Музично-дидактичні ігри у музичному вихованні дошкільників. 5. Інноваційні технології в галузі дошкільної музичної освіти.	2
2	Психологічні основи музичного виховання дітей 1. Структура музикальності. 2. Характеристика різних типів музикальності 3. Вікові особливості музичного розвитку дитини (за роками життя). 4. Чинники впливу на розвиток музикальності дитини. 5. Діагностування рівня музичного розвитку дітей.	2
3	Слухання музики як форма музичного виховання 1. Сприймання музики як особливий вид музичної діяльності та основа слухання музики. 2. Характеристика репертуару зі слухання музики. 3. Дидактичні основи слухання музики. 4. Методика навчання дошкільників слухання музики за віковими групами.	2
4	Співи як форма музичного виховання 1. Значення та завдання співу. 2. Основні співацькі навички та методика їх формування у дітей дошкільного віку. 3. Дидактичні основи навчання дошкільників співу. 4. Методика навчання дошкільників співу за віковими групами.	2
5	Музична ритміка як вид музичної та рухової діяльності 1. Музична ритміка, її загальна характеристика та значення для розвитку дитини. 2. Види музично-ритмічних рухів. 3. Дидактичні основи навчання дітей музичної ритміки. 4. Методика навчання дошкільників музичних рухів за віковими групами.	2
6	Гра на музичних інструментах 1. Значення дитячого музикування для музичного та творчого розвитку дошкільників. 2. Класифікація дитячих музичних інструментів. 3. Саморобні дитячі музичні інструменти. Музикування на інструментах К. Орфа. 4. Зміст та завдання навчання дошкільників гри на музичних інструментах за віковими групами. 5. Методика навчання дошкільників гри на музичних інструментах. 6. Дитяче оркестрове музикування.	2
7	Музичні заняття в організації роботи з музичного виховання дошкільників	2

	1. Значення та завдання музичних занять. 2. Провідні педагогічні принципи у плануванні та організації музичних занять. 3. Види музичних занять за кількістю учасників. 4. Типи музичних занять за змістом. 5. Музика в повсякденному житті закладу дошкільної освіти.	
8	Музично-театралізовані свята і музичні розваги 1. Роль музично-театралізованих свят та музичних розваг у формуванні культури дозвілля дітей. 2. Види музично-театралізованих свят. 3. Методика організації та проведення музично-театралізованого свята. 4. Методика організації музичних розваг.	2
9	Організація та керівництво системою музичного виховання у закладі дошкільної освіти 1. Специфіка професії «музичний керівник». 2. Функції директора ЗДО, вихователя-методиста в організації музичної діяльності дітей. 3. Функції музичного керівника та вихователя у проведенні музично-виховної роботи з дітьми. 4. Планування освітнього процесу з музичного виховання.	2
10	Діяльність педагогічного колективу закладу дошкільної освіти з музичного виховання дітей 1. Музично-розвивальне середовище: суть та структура. 2. Обладнання музичного куточка для дошкільників старшої групи. 3. Гурткова робота у дошкільному навчальному закладі. 4. Співпраця закладу дошкільної освіти з батьками з питань музичного виховання дітей у сім'ї.	2
	Усього	20

11. Питання для лабораторних занять

№ з/п	Назва теми, перелік питань	Кількість годин
	Лабораторні заняття не передбачені	-

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- відвідування консультацій (згідно з графіком консультацій кафедри);
- підготовка до складання іспиту за контрольними запитаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Перелік питань	Кількість годин
-------	----------------	-----------------

1	Сутність феномена «музичне виховання». Спільність та відмінність музики та інших видів мистецтв	2
2	Ознаки подібності музичної та мовної інтонацій.	2
3	Принципи музичного виховання дошкільників	2
4	Метод вправ у музичному вихованні дітей	2
5	Структура музикальності та основні музичні здібності, що до неї входять	2
6	Поняття «музичне мислення». Психічні процеси як основа музмислення	2
7	Вікові особливості музичного розвитку дітей	2
8	Етапи розвитку музичного виховання в Україні	2
9	Завдання з навчання дітей слуханню музики	2
10	Структура музичної культури дітей дошкільного віку	2
11	Принципи добору музичного репертуару зі слухання музики	2
12	Роль музичного репертуару у вирішенні основних завдань музичного виховання дітей	2
13	Прийоми, які сприяють проблемному характеру завдань зі слухання музики	2
14	Поняття «слухацька культура», назвіть методи, які сприяють її формуванню у дітей дошкільного віку.	2
15	Основні співацькі навички. Поняття «співацька установка»	2
16	Специфіку хорових навичок	2
17	Прийоми навчання різних співацьких навичок	2
18	Жанрова різноманітність музичного матеріалу	2
19	Особливості розучування нової пісні на музичних заняттях з дошкільниками	2
20	Роль ритміки у загальному музичному розвитку дитини дошкільного віку, основні джерела рухів ритміки і її види	2
21	Характерні ознаки та взаємозв'язок музики і руху	2
22	Характерні особливості музично-ритмічних рухів в іграх, інсценівках, танцях, хороводах, сюжетних і несюжетних музичних іграх, вправах	2
23	Специфіка добору музичного репертуару для навчання дошкільників грі на музичних інструментах	2
24	Специфіку навчання дошкільників грі в оркестрі, види оркестрів та саморобних дитячих інструментів	2
25	Дидактична характеристика музичного заняття інтегрованого типу	2
26	Специфіка самостійної музичної діяльності дітей	2
27	Структура свят різної тематики	2
	Усього	54

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

Методи за характером навчально-пізнавальної діяльності студентів: проблемного навчання (проблемного викладення матеріалу, створення проблемних ситуацій; групового вирішення проблемних задач); частково-пошуковий (евристичних запитань); дослідницький (есе, наукові доповіді).

Методичні прийоми як компоненти методів: вербальні (бесіда, пояснення); ілюстративно-демонстраційні (ілюстрування, демонстрування); прикладні (практичні завдання); інтерактивні (мозковий штурм).

Методи за формою організації навчання: лекції (проблемна лекція); практичні заняття; самостійна робота студентів (поза аудиторна, науково-дослідна робота студентів); виробничі практики.

Методи оцінювання: усний контроль (усний індивідуальний, усний фронтальний); письмовий контроль (письмовий фронтальний); тестовий контроль; метод самоконтролю.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєннями студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового екзамену.

16. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни «Теорія і методика музичного виховання» за видами робіт

Види робіт/контролю	Перелік тем									
	Тема 1. Загальні основи теорії та методики музичного виховання дітей дошкільного віку			Тема 2. Види музичної діяльності дітей дошкільного віку			Тема 3. Форми організації музичної діяльності дітей дошкільного віку		Тема 4. Музика в закладі дошкільної освіти	
	Практичне заняття									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Опитування	4		8			4		4		
Тестування	5		5			5		5		
Виконання практичних завдань	1		2			1		1		
Виконання завдань самостійної роботи	1		2			1		1		
Всього за темами	11		17			11		11		
Екзамен	50									
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100									

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (наприклад, $0,5 \times 10 = 5$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
0,5	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання екзамену

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. тестування	0-10	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,5 \times 20 = 10$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.
2, 3. питання макс. по 20 балів	16-20	Питання розкриті повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	11-15	Питання розкриті, матеріал викладений у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	6-10	Питання розкриті в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	0-5	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
--	-----------------------	--

90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82-89	B – дуже добре	4 – добре
74-81	C – добре	
64-73	D – задовільно	3 – задовільно
60-63	E – достатньо	
35-59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0-34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

– при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності);

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються так (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді на семінарах, виконання практичних завдань, захист лабораторних робіт, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях і практичних не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів у випадку екзамену), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка»

17. Методичне забезпечення

1. Робоча програма з дисципліни «Теорія і методика музичного виховання» для студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта» / Укл. О.М.Тур. – Полтава, 2024 року. – 16 с. (Електронна версія в електронній бібліотеці Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»).

18. Рекомендована література

Базова

1. Базовий компонент дошкільної освіти: Наук. кер. Піроженко Т. О; авт.. кол.: Байєр О.М., Безсонова О.К., Брежнева О.Г., Гавриш Н.В., Загородня Л. П., Косенчук О. Г. К.: Видавництво, 2022. 26 с
2. Вишпінська Я.М.. Теорія і методика музичного виховання дітей дошкільного віку : навч.-метод. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 288 с
3. Дерев'янка Т. В. Музичне виховання дошкільників. Старша група. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2018. 160 с.
4. Дитина. Освітня програма для дітей від 3-х до 7 років. Науковий керівник проекту: В.О. Огнев'юк, ректор Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор філософських наук, професор, академік НАПН України. Авт. колектив: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертутіна, К.І. Волинець та ін. К., 2020. 440 с.

5. Лісовська Т. А. Теорія і методика музичного виховання : навчально-методичний посібник. Миколаїв : видавець Румянцева Г. В., 2022. 214 с.
6. Лісовська Т.А. Музична імпровізація в сучасному закладі дошкільної освіти: Навчальний посібник. Миколаїв: Вид-во «Іліон», 2019. 140с.
7. Матвієнко С. І. Теорія та методика музичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 298 с.
8. Сухина Л. Ю. Музичне виховання у дитячому садку. 6 рік життя (За Базовим компонентом дошкільної освіти). Київ : Ранок, 2018. 112 с.
9. Шевчук А.С. Дитячі розваги та свята (у схемах, таблицях, визначеннях, сценаріях): навч.-метод. посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2020. 336 с.

Допоміжна

1. Ватаманюк Г.П. Музика в країні дошкілля: навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2008. 260 с.
2. Гаврілова Л. Г., Георгян Н. М., Кривошея Н. Б. Проблеми діагностики і розвитку музичних здібностей дітей старшого дошкільного і молодшого шкільного віку. Навчальний посібник. Слов'янськ, 2008. 90 с.
3. Лісовська Т.А. Музичне виховання дітей дошкільного віку: Навчально-методичний посібник. Миколаїв: Вид.-ць Прокопчук Т. Ю., 2014. 342с.
4. Музичне виховання у дошкільному навчальному закладі : збірник методичних матеріалів / упор. І. А. Романюк. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 104 с.
5. Романюк І. А. Музичне виховання. Організація роботи у дошкільному закладі: навч.-метод. посібн. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 280 с.
6. Сташевська І. О. Музичне виховання дітей дошкільного віку в Німеччині (друга половина ХХ століття) : дис. канд. пед. наук : 13.00.01. Луганськ, 2004. 228 с.
7. Степанова Т.М., Лісовська Т. А. Індивідуально-диференційований підхід до музичного виховання дітей старшого дошкільного віку. Монографія. К. : Видавничий дім «Слово», 2012. 256с.
8. Doležalová Jana, Hábl Jan, Janiš Kamil. Fundamental Pedagogy. Hradec Králové, 2014. 140 p.
9. Mardell, B., Ryan, J., Krechevsky, M., Baker, M., Schulz, T. S., Liu-Constant, Y. A. Pedagogy of Play: Supporting Playful Learning in Classrooms and Schools. Project Zero, 2023. 234 p.
10. [Margot Sunderland](#) What Every Parent Needs to Know. A Psychologist's Guide to Raising Happy, Nurtured Children. London: [Dorling Kindersley](#), 2023. 320p.

19. Інформаційні ресурси

1. Дистанційна платформа МУДЛ : <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=4602>
2. «Сайт для педагогів ДНЗ та музичних керівників». – <https://www.sites.google.com/site/sajtdlapedagogivdnz/home/fotogalerea/batkivska-skrinka/poradi-batkam/dla-muzicnih-kerivnikiv-dnz>
3. «Форум для музичних керівників». – <https://forum.in-ku.com/forumdisplay.php?f=187>
4. Базовий компонент дошкільної освіти. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
5. Електронний сайт журналу «Мистецтво та освіта». – <http://artedu.com.ua/index.php/adm>
6. Закон України «Про дошкільну освіту». URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
7. Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років (Проект) [Електронний ресурс]. URL: www.tnpu.edu.ua .
8. Лист МОН України «Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах», № 1/9-454 від 02.09.2016 р. URL : <http://osvita.kr-admin.gov.ua>